

Közösségi összefogásra buzdítottak az újraalapított marosvásárhelyi római katolikus iskola tanévnyitóján

Érseki áldás a régi-új tanintézetre

Felemelő hangulatban, a belvárosi plébániatemplomban vette kezdetét tegnap az újraalapított marosvásárhelyi római katolikus iskola 2018/19-es tanéve. Az ünnepi misét Jakubinyi György érsek celebrálta, az elhangzó beszédekben a közösségi összefogás jelentőségéről szóltak.

A Gyulafehérvári Főegyházmege érseke, Jakubinyi György hirdette Isten ígését az újonnan alapított marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnázium tegnapi tanévkezdő ünnepén, a szertartáson tíz pap és hat ministráns vett részt. A szülők és a tanári gárda öröme a Keresztelő Szent János-plébánián ministráló gyermekek mellett Tamási Zsolt, az iskola régi-új igazgatója is helyet foglalt, a pedagógus a Bibliából olvasott fel. Az igazságtalan meghurcoltatásoknak kitett tanintézet tanuló és igazgatója esetét Jeremiás próféta példájával próbálta érzékelteni az érsek: „Ő végig az Úrban reménykedett, mert az Úr azt mondta, ne félj, mert én veled vagyok!” A római katolikus egyház most is az igazság diadalmaskodásában bízik, noha, mint főpapja mondta, a 76 restitúciós perből 62-öt elveszítettek. Az érsek kifejtette, a marosvásárhelyi iskola is majdhogynem a visszaállamosítási hullám áldozatává vált, majd egy huszonnyolc évvel ezelőtti történettel szemléltette a mai helyzetet. Mint mesélte, 1990 őszén elődje, Bálint Lajos érsek Bukarestbe küldte egyházi tanácskozásra. Az ortodox főpap kitámadta, a szemére vetette, hogy miért nem elég a római katolikusoknak, hogy az állam bevezette a heti egy vallásórát, miért akarnak felekezeti iskolákat is? „Van-e különbség a katolikus és az ortodox számtan között? – tette fel a kérdést. Ekkor egy bukaresti kollégám azt válaszolta, hogy a felekezeti iskoláknak nem csak a tanítás a célja, hanem a nevelés is. Úgy látszik, sokan még mindig nem értik ezt, hisz azóta sem változott a többségi szemlélete” – jegyezte meg Jakubinyi György, aki szerint nem lehet és nem is szabad elválasztani

a templomot és az iskolát. „Mi nem kérünk egyebet, mint amennyi nekünk jár, és amennyit mind a hazai, mind a nemzetközi törvények szavatolnak” – tette hozzá. A tanévnyitón felszólalt Brendus Réka, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikáért Felelős Államtitkárságának főosztályvezető helyettese, valamint Tóth László, csíkszeredai főkonzuli. Mindketten a marosvásárhelyi

Szijjártó: a továbbélés garanciája az anyanyelvi oktatás

A határon túli magyar nemzeti közösségek továbbélésének egyik legfőbb garanciája az anyanyelvi oktatás fennmaradása – mondta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter Budapesten újságírók előtt annak kapcsán, hogy Marosvásárhelyen megtartották a korábban bezárt katolikus líceum tanévnyitó ünnepségét – írta az MTI. A miniszter hangsúlyozta: Marosvásárhely visszakapja a magyar katolikus iskolát, amelyhez a magyar közösség joggal ragaszkodott. Szijjártó Péter úgy fogalmazott: tavalyelőtt az egyik legrosszabb pillanat volt a marosvásárhelyi és környéki magyar közösség életében, amikor világossá vált, hogy az iskolát bezárják. Hozzátette: azóta intenzív megbeszéléseket

folytattak a román féllel, sok diplomáciai eszközt kellett vetni annak érdekében, hogy végül megállapodásra jussanak. A külügyminiszter hangsúlyozta: a magyar kormány mindig kiállt, és ki is fog állni a határon túli magyar közösségek érdekében, és figyelemmel fogja kísérni az eseményeket, hogy az iskolában minden osztály újraindítása megtörténjen. A miniszter kitért arra is, hogy a vezető román kormánypárt, egyben a román parlament elnöke ígéretet tett a katolikus líceum újraindítására, ami megtörtént. Szijjártó Péter kifejtette: bízik abban, hogy erre a sikerre alapozva a magyar-román együttműködést a kölcsönös tisztelet alapján tudják folytatni.

magyar közösség iskoláért folytatott küzdelmét méltatták, hangsúlyozva, hogy közben diplomáciai úton a magyar kormány is végezte a dolgát. Az ünnepély után Tamási Zsolt, az iskola igazgatója lap-

családunknak nyilatkozva szintén a közösségi összefogást méltányolta, mondván, hogy az igazságtalan megpróbáltatások még inkább összekovácsolták a magyar szülőket és tanárokat. Ugyanakkor hozzátet-

te: a hazug, lejárató kampányokon kívül az utóbbi hetekben, napokban már senki nem próbált akadályokat gördíteni az iskola újraindulása elé.

SZUCHER ERVIN
FOTÓ: HAAZ VINCE

Felemelő hangulatban nyitották meg az újraalapított marosvásárhelyi római katolikus iskola 2018/19-es tanévét

MAKAY
JÓZSEF

Mi lehet a tanügyminiszter hátsó szándéka?

A miniszter fejébe nem látunk bele, de könnyen megtörténhet, hogy tovább nyirbálják a tanítók munkakörét, és azt is kiderítik, hogy milyen más tantárgyakat nem taníthatunk – foglalta össze sommásan véleményét kérdéseimre egy olyan tanítónő, aki négyéves líceum után a tanügyi törvény változása miatt mesterivel együtt még elvégzett öt év tanítóképző egyetemi szakot is. Összesen tehát kilenc évet készült több tucat vizsgával – közöttük román vizsgákkal is – tanítói feladataira, hogy egy miniszteri tollvonás kiderítse: román nyelvet márpedig nem oktathat kisiskolásoknak.

Ez a kis román abszurd persze nem idegen az oktatási rendszerünktől. A folyamatos bukaresti „reformlázban” a román oktatási miniszternek sok fogalma nincs arról, hogy egy előkészítő vagy elsős gyerek az anyanyelven kívül mennyit tudhat idegen nyelven. Idegen nyelvet írok, még akkor is, ha ez a szó a honföltöltő románok számára nagy sértésnek számít, hiszen ők úgy képzelik, hogy minden magyar gyerek már óvodás korában folyé-

konyan beszél románul. Valószínűleg ebben a hitben él Valentin Popa tanügyminiszter is, különben rájöhetne, hogy egy hatéves gyerek csak az anyanyelvét használja olyan szinten, hogy azt a pedagógus megértse, illetve megértse magát vele. De ha a miniszter egy kicsit jobban belelapoz a tanügyi törvénybe, néhány passzussal odébb elolvashatta volna azt is, hogy kisebbségi sorsban levő, elemi iskolás gyerekek számára bármilyen tantárgyat csak olyan pedagógus taníthat, aki beszéli a kisebbség nyelvét. Hogy lehet az, hogy egy törvényben két egymásnak ellentmondó tétel szerepel? Valószínűleg erre bírósági, illetve alkotmánybírói szinten kell majd válaszolniuk a jogászoknak.

Úgy tűnik, az újabb diszkriminatív tanügyi döntés nem véletlenül zúdult rá tanév elején a magyar oktatásra. Már januárban megjelentek az első jelei, amikor a magyar tanítóknak nem akarták kifizetni a korábban kialakított pluszpénzt a román órákért. Akkor több megyei tanfelügyelőség diszkriminációt emlegetett, mondván, nem igazságos, ha

egy magyar tanító 15–20 százalékkal többet keres a román gyerekeket oktató tanítóknál. Az persze nem baj, ha a magyar tanító többet dolgozik, csak ne keressen többet. Ha esetleg ez volt az érve a miniszternek, akkor a többletkeresetet most egy huszárvágással megoldotta, miközben a tanügyi rendszer lényegesen többet költ majd az új román tanárok fizetésére, hiszen a magyar tanítóknak eddig órabért fizetett a pluszórákért, a főállású tanárok meg fizetést kapnak.

De mégsem hiszem, hogy itt kell keresni a tett elkövetésének indítékait. A centenárium évében nagyon sok hátsó szándék fogalmazódhatott meg a többséggel felhőtlen ünneplésre képtelen magyarsággal szemben. A román nyelven történő tanítás módszere nem új keletű az erdélyi magyar iskolákban. A két világháború közötti időszakban – amikor színmagyar települések polgármesterei hivatalaiban nagy betűkkel tűzték ki, hogy csak románul szabad beszélni – mindent elkövetettek a román nyelvel való erőszakoskodásra. Az akkori ötletek tárháza vég-

telen, erről nagyapáink tudnának mesélni. A Ceausescu-rendszer utolsó évtizede ebből a gyakorlatból elevenített fel néhányat, mai követői pedig szintén ehhez az időszakhoz nyúlnak vissza.

Az idén hatodik évébe lépő alternatív román oktatás hat év múlva bocsátaná ki az első olyan érettségiző magyar évfolyamot, amely a magyar gyerekek számára befogadható román oktatást nyújt. Kérdés, hogy ilyen miniszteri döntések után mi lesz a sorsa a rendszerváltás óta több mint két évtizedet vajdó elképzelésnek.

A miniszter kitarit eredeti elképzelése mellett, csíki iskolaévnnyitó látogatásán minden ezzel kapcsolatos újságírói kérdést elkerült. Immár nemcsak a magyar jogvédő szervezetek, hanem a romániai németek is perelni készülnek. Ami nyilván több hónapos hercehurcát jelent, addig viszont a magyar kisiskolások szenvednek. Sokukban sikerül majd olyan traumát kialakítani, ami végképp megutáltatja velük a román nyelvet, mint tantárgyat, és mint kommunikációs eszközt.